Tidsskriftet Tidsskrift for Den norske legeforening

Kampen om oppmerksomhet

BOKOVERSIKT

Bene vixit qui bene latuit, skrev Ovid for 2 000 år siden: Den har levd godt som har levd i det skjulte. Slik anonymitet står ikke lenger høyt i kurs. Nå ønsker man å bli sett. Mens barn tidligere hadde drømmer om å bli oppdagelsesreisende eller vitenskapsmenn, er dagens håp å bli fjernsynsstjerner. Å forbli i det skjulte er nærmest en ulykke. Derfor kan ”Big Brother” bli en mediesuksess og derfor beskrives vi som et samfunn av blottere og kikkere.

Men helt ny er heller ikke gleden ved å bli oppdaget og gjenkjent. Og den er ikke ukjent blant såkalte kjendiser. Allerede H.C. Andersen skrev begeistret i sin dagbok etter en reise: ”. . . mødte en Agent Holm i Coupéen; han kendte mig.”

Jørn Lund er professor i dansk språk og sjefredaktør for Den Store Danske Encyklopædi. I denne vesle og lettleste boken (på dansk) viser han hvordan kampen for tilværelsen er erstattet av kampen om oppmerksomhet. Hele døgnet utsettes vi for et bombardement av mediepåvirkning. Et kronisk underskudd på oppmerksomhet er en av bivirkningene hos de fleste av oss.

Som språkforsker er Lund særlig opptatt av ordenes betydning. Han argumenterer for refleksjon, fordypning og konsentrasjon og hevder at vi kan gjøre dette ”. . . uden at vende ryggen til den tid og det samfund vi er en del af. Men hvis vi ikke forholder os til den livsform, der byder sig til, men blot lader os føre bevidstløst på tidens bærebølge, har vi ingen mulighed for personlig udvikling, som netop vor tidsalder stiller til rådighet i vor kulturkreds”.

Om bevissthet er nok til å klare seg i oppmerksomhetssamfunner er tvilsomt. Men det er ganske sikkert en forutsetning.

MagneNylenna

Tidsskriftet

Publisert: 30. juni 2001. Tidsskr Nor Legeforen.
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.